

MŮJ DOMOV JE LANŠKROUN

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Výstupy RVP: Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.

Anotace: **Záměrem lekce je prohloubit znalosti žáků o místě, kde žijí. Žáci se naučí popsat místo (město, obec), kde bydlí a kam chodí do školy. Naučí se napsat svou adresu, vyjmenovat zajímavosti, naučit se pracovat s mapou své obce i s mapou ČR, ujasnit si určování světových stran. Jedním z výstupů lekce bude nástěnná informační mapa o městě s vyznačením turistických atraktivit. Do lekce se může zapracovat i dopravní výchova.**

Věk: 3. – 5. třída

Časová dotace: 5 vyučovacích hodin

Pomůcky: informační materiály a mapy z IC Lanškroun, Městské noviny Lanškroun, obecní noviny, velký papír, myšlenková mapa Korunka, přílohy (osmisměrky)

POSTUP

Lekce vychází ze znalosti místa, kde žáci žijí. Primárně je nazvaná jako Můj domov je Lanškroun, ale je možné ji použít pro jakoukoliv obec (s případnými úpravami).

Využijeme shromažďování informací (tzv. brainstorming): jak velká je obec, co vše v obci najdeme - důležitá místa, budovy, pamětihodnosti, zvláštnosti regionu. Důležitou součástí jsou přírodní úkazy - protéká místem potok nebo řeka, je v obci rybník?

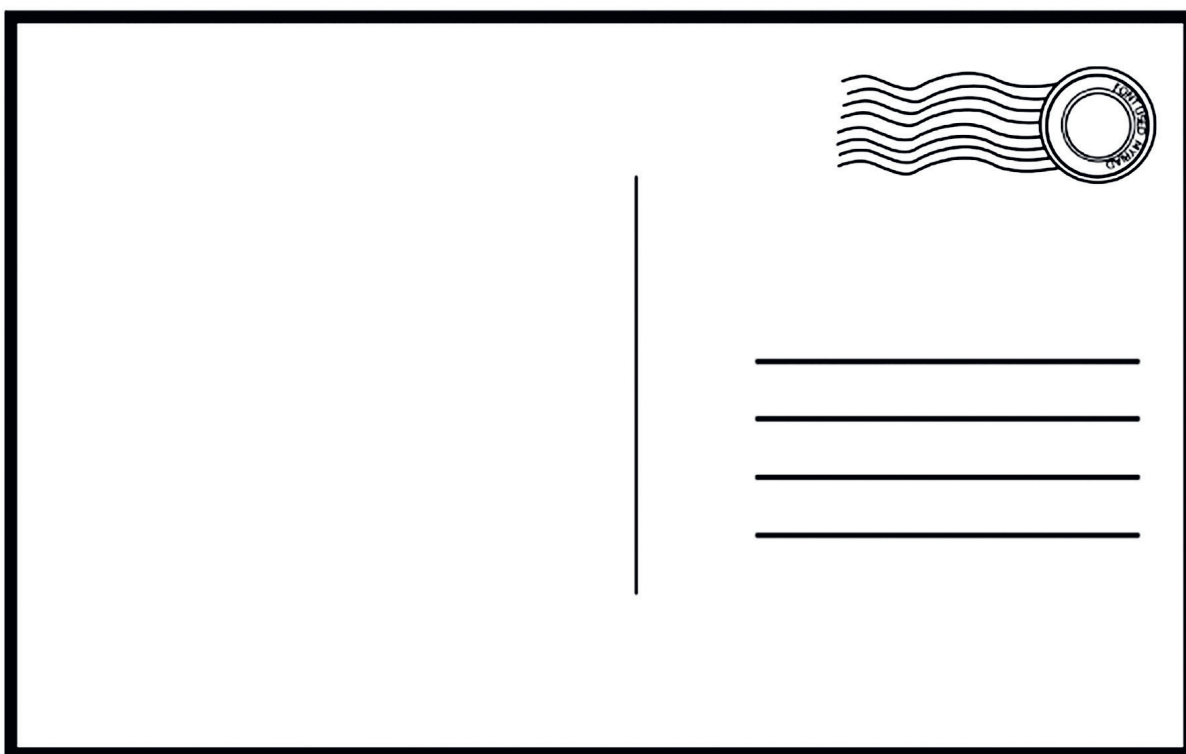
Žáci mohou zapojit i své zážitky z výletů po okolí a společně tak vytvořit seznam atraktivit. Učitel využije pro lekci práci s mapou, určování světových stran. Součástí lekce může být procházka po městě/obci, návštěva Infocentra.

1. HODINA

Adresa mého bydliště + mapa České Republiky

Úkol: napsat adresu svého bydliště na pohled (příložený, svůj nebo vyrobený z tvrdého papíru).

Pohled adresuj svým rodičům - na první řádek adresy napíšeš jméno svých rodičů. Text na pohled se píše na levou stranu pohlednice. Nezapomeň na oslovení a na podpis.

DOPLŇ, kde bydlíš:

Světadíl:

Stát:

Vyber část země: Čechy, Morava, Slezsko

Kraj:

Okres:

Město/obec:

PSČ:

Počet obyvatel:

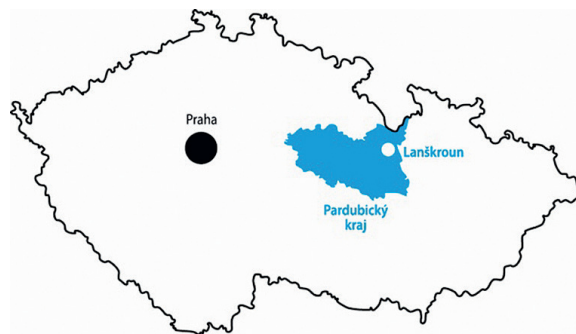
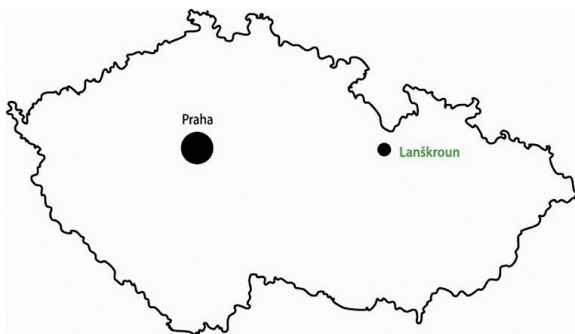
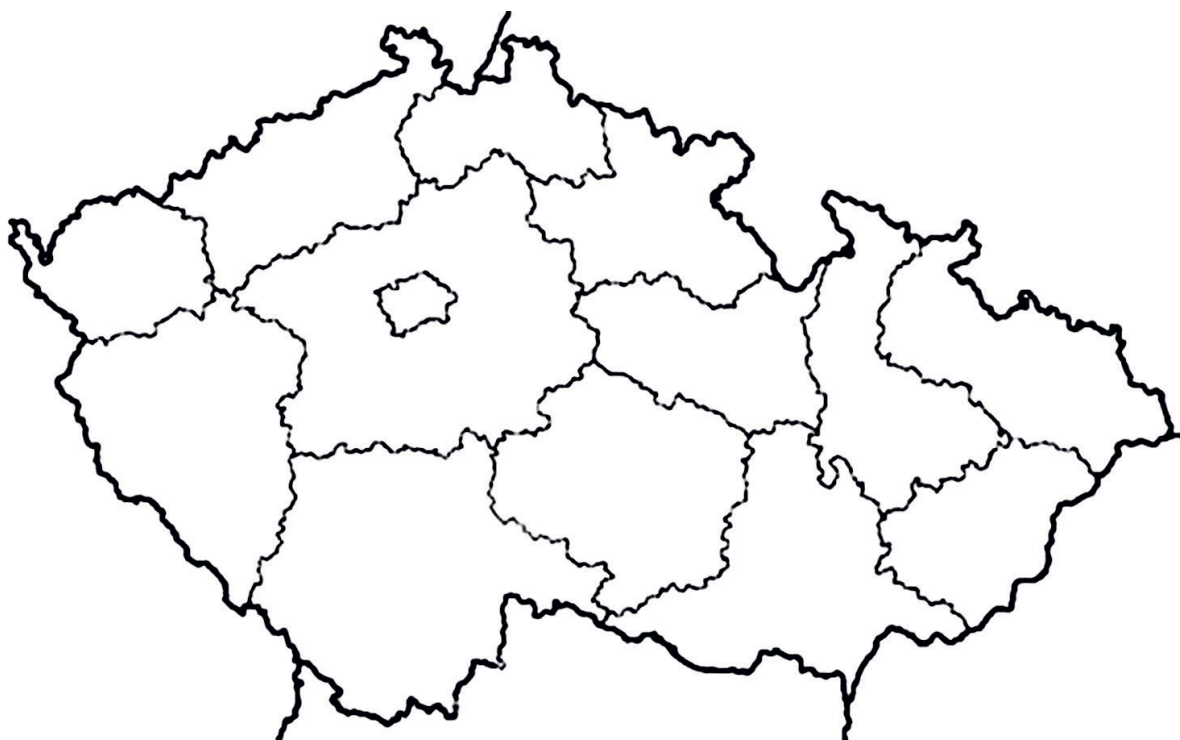
Mapa České republiky s rozložením krajů:

Vybarvi Pardubický kraj a označ místo, kde leží Lanškroun.

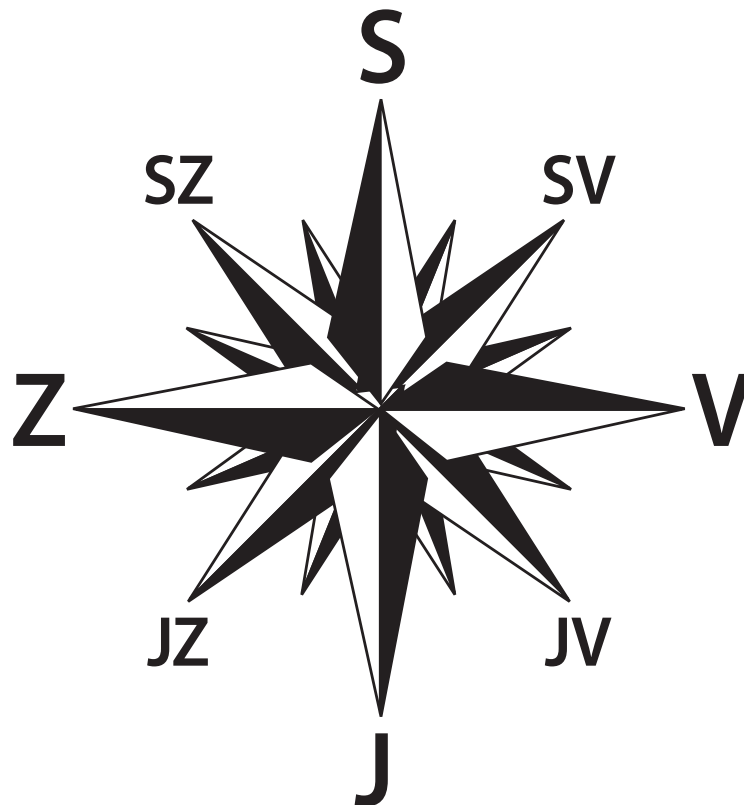
Urči, jakým směrem od Prahy leží Lanškroun.

Umíš doplnit světové strany na mapu České republiky?

Zkontroluj si, zda jsi Lanškroun i Pardubický kraj zakreslil/a správně.

SMĚROVÁ RŮŽICE:

Doplň celé názvy světových stran:

Čtyři světové strany se označují písmeny

S, V....., J, Z

Pro světové strany se používají anglické zkratky **N (North)**, **E (East)**, **S (South)**, **W (West)**.
Strany se používají k určování směrů, navigaci nebo základní orientaci v mapě.

Mapa města Lanškroun / příslušné obce:

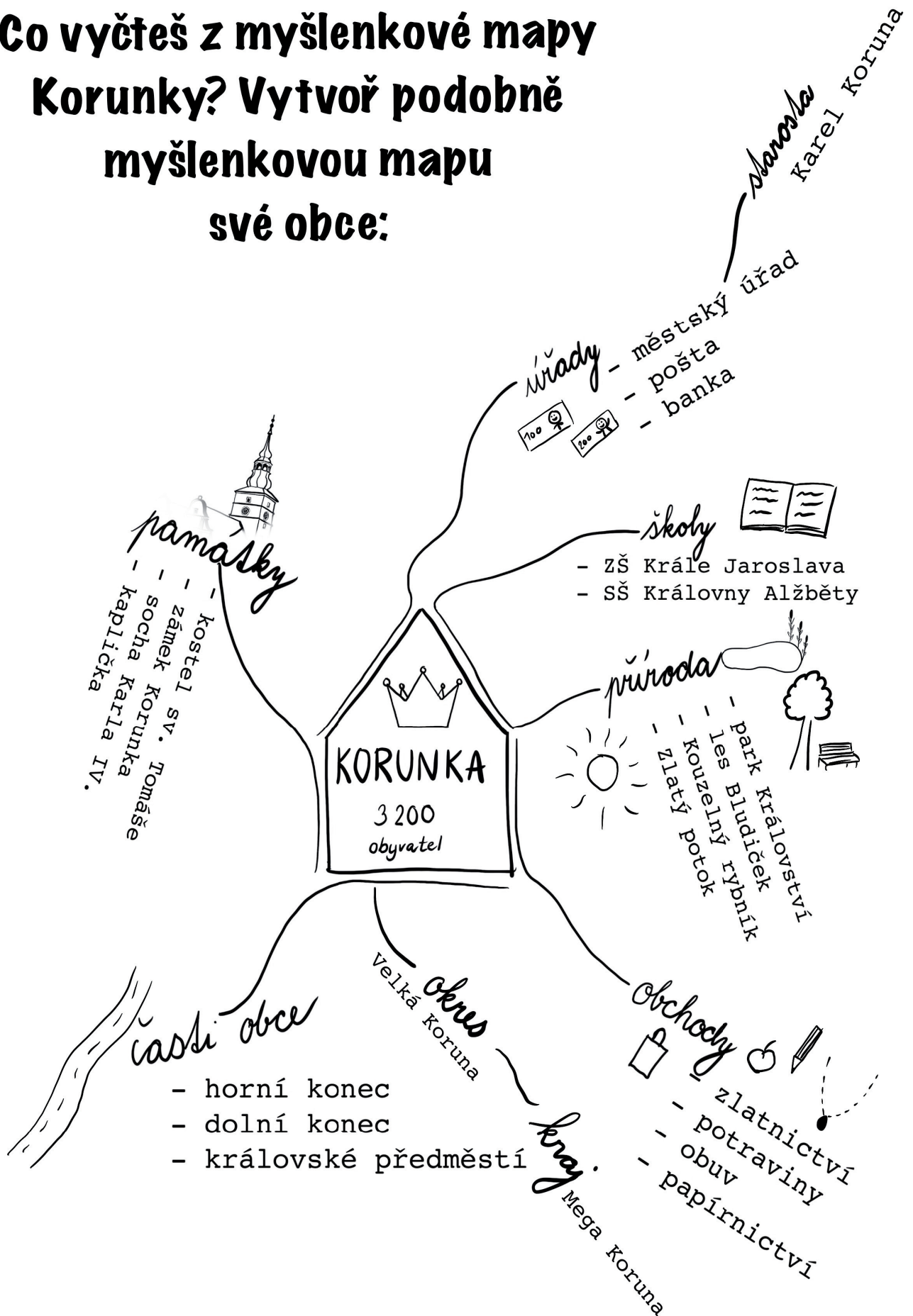
- A** Vyznačit v mapě místo svého bydliště a školy.
Zakreslit cestu na určené místo (např. škola / sportovní stadion / kulturní centrum ...)
- B** Zaznamenat jiné významné budovy nebo místa v obci.
- C** Možnost doplnit dopravní značky, se kterými se potkám na trase. Nebezpečná křižovatka.

Mapa města nebo obce je přílohou regionálního materiálu.

© OpenStreetMap contributors

Co vyčteš z myšlenkové mapy Korunky? Vytvoř podobně myšlenkovou mapu své obce:

2. HODINA

Práce s textem

Žáci si přečtou dopis, který píše z letního tábora žák 3. třídy domů rodičům. Popisuje v něm týden strávený v Lanškrouně. V textu jsou vynechaná slova a žáci je doplňují dle přiloženého výběru.

Ahoj, mami a tati, píšu vám dopis z tábora.

Je to tady úúúúúplně super! Jsme ubytovaní v dřevěných chatkách. Je to u rybníka, ale tady tomu rybníku říkají Náš vedoucí nám dovolil jít si tam zaplavat. Taky tam jezdíme na loďkách a dokonce jsem s Matym zkoušel i paddlebord, to byla bomba, hlavně když jsme spadli do vody☺. Těch rybníků tady mají hodně, ale koupat se dá jen v jednom. Kolem ostatních chodíme na procházku nebo běháme po lese. Taky jsme šli jednou do strašně prudkého kopce na rozhlednu, která se jmenuje Dokonce to byla dřív, ale to už je asi dávno.

Včera jsme měli stezku odvahy, byla fakt hodně dlouhá a hrůzostrašná. Cíl byl až na zámecké věži. Tomu místu říkají u Rudoltic. Čekala tam paní kastelánka a představte si, že nás zavedla až do zámeckého Všude byla tma, svítilo tam jen několik svíček. Když kolem mně proletěl netopýr, tak jsem myslel, že se strachy zblázním!

Jo a tati, vždycky mi říkáš, že si musím z každého města, kam jedeme na výlet, zapamatovat náměstí. Tak Ti slibuju, že to lanškrounské si pamatovat rozhodně budu. Je totiž ve tvaru velkého čtverce a uprostřed stojí budova Z jedné strany na ní jsou sluneční Celá její fasáda je krásně ozdobená obdélníkovými psaníčky. Ty ornamenty se jmenují sgrafita.

V centru města jsme se podívali ještě do Tam jsem si zapamatoval, že se nejznámější rodák Lanškrouna jmenuje Byl to lékař a fyzik a je podle něj pojmenované náměstí. Potom jsme se šli nasvačit do Za chvíli tam přišlo hodně lidí a na pódiu vystoupili hudebníci a my si poslechli jejich koncert. To bylo moc hezký.

Zítřka máme sportovní den a budeme dělat hodně disciplín. Začneme na kde nám půjčí kolečkové brusle. Pak půjdeme na dopravní hřiště, tam pro nás budou nachystaná kola a koloběžky a budeme závodit na čas. A hned vedle je atletický stadion a tam budeme běhat a hrát fotbal. Pro výherce jsou nachystané tak mi držte palce, ať vyhraju zlatou, jako podle kterého se ten jejich atleták jmenuje.

A to je z tábora vše, váš Honza.

hodiny, Roman Šebrle, Hláska, Zámeček, muzea, hokejové hale, Koupaliště, sklepení, medaile, radnice, Jan Marek Marků, sjezdovka, zámeckých zahrad

3. – 5. HODINA

Procházka po městě + závěrečná skupinová práce

Žáci s dostatečným časovým předstihem sbírají obrázky o svém městě nebo obci. Čerpat mohou z informačních materiálů zdarma dostupných v Infocentru Lanškroun (mapy, brožury, tematické letáky) nebo z Městských novin. Dále využijí pohledy, fotografie města/obce.

Výstupem lekce je nástěnná mapa nebo velký leták města/obce. Na velký papír žáci lepí, kreslí, doplňují atraktivitu, které shromáždí. Tato papírová koláž může být vystavena ve třídě, na chodbě školy nebo s přesahem i mimo školu. Vhodným místem pro prezentaci je třeba výloha České pošty nebo prostory Městské knihovny Lanškroun.

EXTRA hodina - Osmisměrky:

Žáci jsou rozděleni do 3 skupin a luští tři různé osmisměrky. Podle věku žáků se vybere obtížnost (10 x 10 nebo 15 x 15). Výsledkem jsou tři tajenky, které se pojí s turistickou zajímavostí regionu. Každá skupina pak může prezentovat svůj výsledek. Učitel/žáci by mohli přečíst informaci níže. Žáci mohou sdělit, zda místo znají ...

PRO UČITELE

Mariánská hora – poutní místo a významné evropské rozvodí

Poutní místo a kostel na Mariánské hoře (491 m n.m.) stojí přímo na hlavním evropském rozvodí. Z levého okapu střechy kostela stéká voda do Čermenky, Tiché Orlice a Labe a ústí do Severní moře, z pravého teče do Moravské Sázavy, Moravy a Dunaje až do Černé moře. Historie poutního místa na Mariánské hoře začíná roku 1814, kdy tudy vezl forman A. Keprta náklad mlýnských kamenů. Vůz se převrátil a forman pod ním zůstal. Když prosil o pomoc Pannu Marii, zjevila se mu zářící paní a on se zpod vozu dostal bez větší úhony. Vděčný forman tu nechal pověsit na dřevěný sloup obrázek Panny Marie. Roku 1864 zde byla postavena kaplička a 1875 i dnešní kostel, v jehož vnitřku zůstala kaplička zachována. V roce 1886 přibýlo u kostela 14 zastavení křížové cesty a byla vysazena lipová alej.

Králický Sněžník – 1 423 m n.m., nejvyšší hora Pardubického kraje, která je součástí pohoří Králický Sněžník.

Několik desítek metrů pod vrcholem hory pramení řeka Morava, její pramen se dá lehce navštívit. Dále je turisticky navštěvovaným místem pod vrcholem soška sluněte. Výstup na vrchol není náročný, zvládnou ho běžně žáci školního věku. Nejčastěji se vychází z obce Dolní Morava nebo z obce Stříbrnice.

Renesanční radnice

Vratislav z Pernštejna dal zbudovat radnici uprostřed lanškrounského náměstí v letech 1581-82. Budova je zdobena psaníčkovou technikou, tzv. sgrafity, po vzoru dalších Vratislavových staveb, zámků Litomyšl a Pardubice. Oprava v roce 1859 dala radnici jednoduchý trojúhelníkový empírový štít. Generální rekonstrukce (1986 - 1996) vrátila budově původní renesanční tvář s dvojicí sedlových střech. Dnes v radnici sídlí samospráva města Lanškroun.

PRO UČITELE

Ahoj, mami a tati, píšu vám dopis z tábora.

Je to tady úúúúúplně super! Jsme ubytovaní v dřevěných chatkách. Je to u rybníka, ale tady tomu rybníku říkají **Koupaliště**. Náš vedoucí nám dovolil jít si tam zaplavat. Taky tam jezdíme na loďkách a dokonce jsem s Matym zkoušel i paddlebord, to byla bomba, hlavně když jsme spadli do vody 😊. Těch rybníků tady mají hodně, ale koupat se dá jen v jednom. Kolem ostatních chodíme na procházku nebo běháme po lese. Taky jsme šli jednou do strašně prudkého kopce na rozhlednu, která se jmenuje **Hláska**. Dokonce to byla dřív **sjezdovka**, ale to už je asi dávno.

Včera jsme měli stezku odvahy, byla fakt hodně dlouhá a hrůzostrašná. Cíl byl až na zámecké věži. Tomu místu říkají **Zámeček** u Rudoltic. Čekala tam paní kastelánka a představte si, že nás zavedla až do zámeckého **sklepení**. Všude byla tma, svítilo tam jen několik svíček. Když kolem mně proletěl netopýr, tak jsem myslel, že se strachy zblázním!

Jo a tati, vždycky mi říkáš, že si musím z každého města, kam jedeme na výlet, zapamatovat náměstí. Tak Ti slibuju, že to lanškrounské si pamatovat rozhodně budu. Je totiž ve tvaru velkého čtverce a uprostřed stojí budova **radnice**. Z jedné strany na ní jsou sluneční **hodiny**. Celá její fasáda je krásně ozdobená obdélníkovými psaníčky. Ty ornamenty se jmenují sgrafita.

V centru města jsme se podívali ještě do **muzea**. Tam jsem si zapamatoval, že se nejznámější rodák Lanškrouna jmenuje **Jan Marek Marků**. Byl to lékař a fyzik a je podle něj pojmenované náměstí. Potom jsme se šli nasvačit do **zámeckých zahrad**. Za chvíli tam přišlo hodně lidí a na pódiu vystoupili hudebníci a my si poslechli jejich koncert. To bylo moc hezký.

Zítřka máme sportovní den a budeme dělat hodně disciplín. Začneme na **hokejové hale**, kde nám půjčí kolečkové brusle. Pak půjdeme na dopravní hřiště, tam pro nás budou nachystaná kola a koloběžky a budeme závodit na čas. A hned vedle je atletický stadion a tam budeme běhat a hrát fotbal. Pro výherce jsou nachystané **medaile**, tak mi držte palce, ať vyhraju zlatou, jako **Roman Šebrle**, podle kterého se ten jejich atleťák jmenuje.

A to je z tábora vše, váš Honza.

JAK SE JMENUJE NEJVYŠŠÍ HORA PARDUBICKÉHO KRAJE

K	E	M	E	N	T	Á	L	R	K
P	O	S	T	R	A	C	H	Á	A
C	P	O	K	U	T	A	A	L	P
I	H	Š	I	K	O	N	K	A	A
C	D	A	K	A	Ý	P	Č	K	C
A	R	T	R	V	S	U	A	Č	I
B	Á	N	N	I	Ě	Š	B	A	T
D	H	A	Ž	C	T	K	Y	D	A
U	A	D	R	E	S	A	R	E	N
H	T	Ř	Í	S	K	A	Í	S	K

ADRESA	EMENTÁL	DRÁHA	HUDBA	CHARITA
IKONKA	KAPACITA	POKUTA	POSTRACH	PUŠKA
RUKAVICE	RYBAČKA	SEDAČKA	ŠATNA	TŘÍSKA

POJMENUJ POUTNÍ MÍSTO POBLÍŽ LANŠKROUNA A VÝZNAMNÉ MÍSTO EVROPSKÉHO ROZVODÍ

E	F	T	E	S	T	I	T	U	L
C	E	L	C	T	N	L	M	A	R
I	L	A	A	Ř	E	É	M	P	I
N	M	Č	R	E	I	K	A	O	Z
A	A	E	E	L	C	A	K	Ž	Ě
T	Ř	N	M	N	I	Ř	O	Á	T
S	K	K	O	I	F	K	V	R	E
Á	A	A	L	C	E	A	I	A	Ř
N	S	K	G	E	O	Á	C	G	H
O	T	L	A	P	K	A	E	R	A

AGLOMERACE	FILMAŘKA	GARÁŽ	KOEFICIENT	LÉKAŘKA
MAKOVICE	POŽÁR	ŘETĚZ	STANICE	STŘELNICE
TITUL	TLAČENKA	TLAPKA		

JAKÁ STAVBA STOJÍ UPROSTŘED NÁMĚSTÍ V LANŠKROUNĚ A V JAKÉM STAVEBNÍM SLOHU JE POSTAVENÁ

R	A	K	D	Ů	P	S	O	H	P
E	A	N	A	O	A	U	D	I	T
T	E	N	Š	B	E	Z	Š	A	N
A	R	T	I	S	T	K	A	E	N
N	A	E	I	Č	O	E	K	Č	N
L	T	M	N	T	Í	R	L	A	Ž
Í	E	Í	U	K	O	Ř	R	K	Á
D	Č	A	D	L	Y	N	P	F	S
F	A	Z	O	L	E	I	C	E	A
E	M	G	B	A	Š	T	A	Š	M

AMULET	ARTISTKA	AUDIT	BAŠTA	DEMISE
DÍLNA	FAZOLE	HOSPŮDKA	KLETBA	MAČETA
MASÁŽ	NEKROLOG	PIŠKOT	POŠTA	PŘÍČINA
ŠÉFKA	TRENKY			

**JAKÁ STAVBA STOJÍ UPROSTŘED NÁMĚSTÍ V LANŠKROUNĚ
A V JAKÉM STAVEBNÍM SLOHU
JE POSTAVENÁ**

A	D	R	E	S	A	R	A	M	P	O	U	C	H	R
T	E	N	O	Y	É	J	E	S	K	Y	N	Ě	E	S
S	A	A	K	T	N	A	R	T	S	N	O	M	E	D
E	H	K	P	E	C	I	N	E	Ř	T	S	E	S	N
C	H	A	R	I	T	A	J	N	E	H	O	D	A	K
Č	D	T	N	Á	T	O	B	Ě	K	A	Ň	O	K	Á
A	A	E	A	E	L	U	D	A	D	P	Ů	V	O	D
K	N	K	L	K	D	O	T	Á	L	A	S	I	F	O
Č	Á	A	Č	Í	Č	Í	V	S	L	E	Č	N	A	B
E	P	M	K	Á	R	I	Š	N	M	U	T	A	C	E
S	I	L	R	Č	P	A	V	E	A	D	N	K	K	N
Ú	L	A	A	V	O	N	S	O	P	E	R	L	A	Z
I	U	P	O	M	S	T	A	T	R	A	K	U	C	Í
A	T	A	G	E	R	F	O	D	P	O	R	K	E	N
R	E	K	R	E	A	C	E	X	H	I	B	I	C	E

ADAPTÉR	ADRESA	BALETKA	BENZÍN	BODÁK
BOROVIČKA	BUDÍK	CESTA	DĚJINY	DEMONSTRANTKA
DOTEK	EXHIBICE	FAČKA	FREGATA	CHAOS
CHARITA	JESKYNĚ	KARTA	KOŇAK	KRÁLOVNA
KULKA	MAKETA	MEDOVINA	MUTACE	NEHODA
ODPOR	OSNOVA	OTOČKA	PÁČKA	PALETA
PALMA	PERLA	POMSTA	PŮVOD	RAMPOUCH
REKREACE	SALÁT	SEMESTR	SESTŘENICE	SLEČNA
ŠIRÁK	TULIPÁN	ÚSEČKA		

POJMENUJ POUTNÍ MÍSTO POBLÍŽ LANŠKROUNA A VÝZNAMNÉ MÍSTO EVROPSKÉHO ROZVODÍ

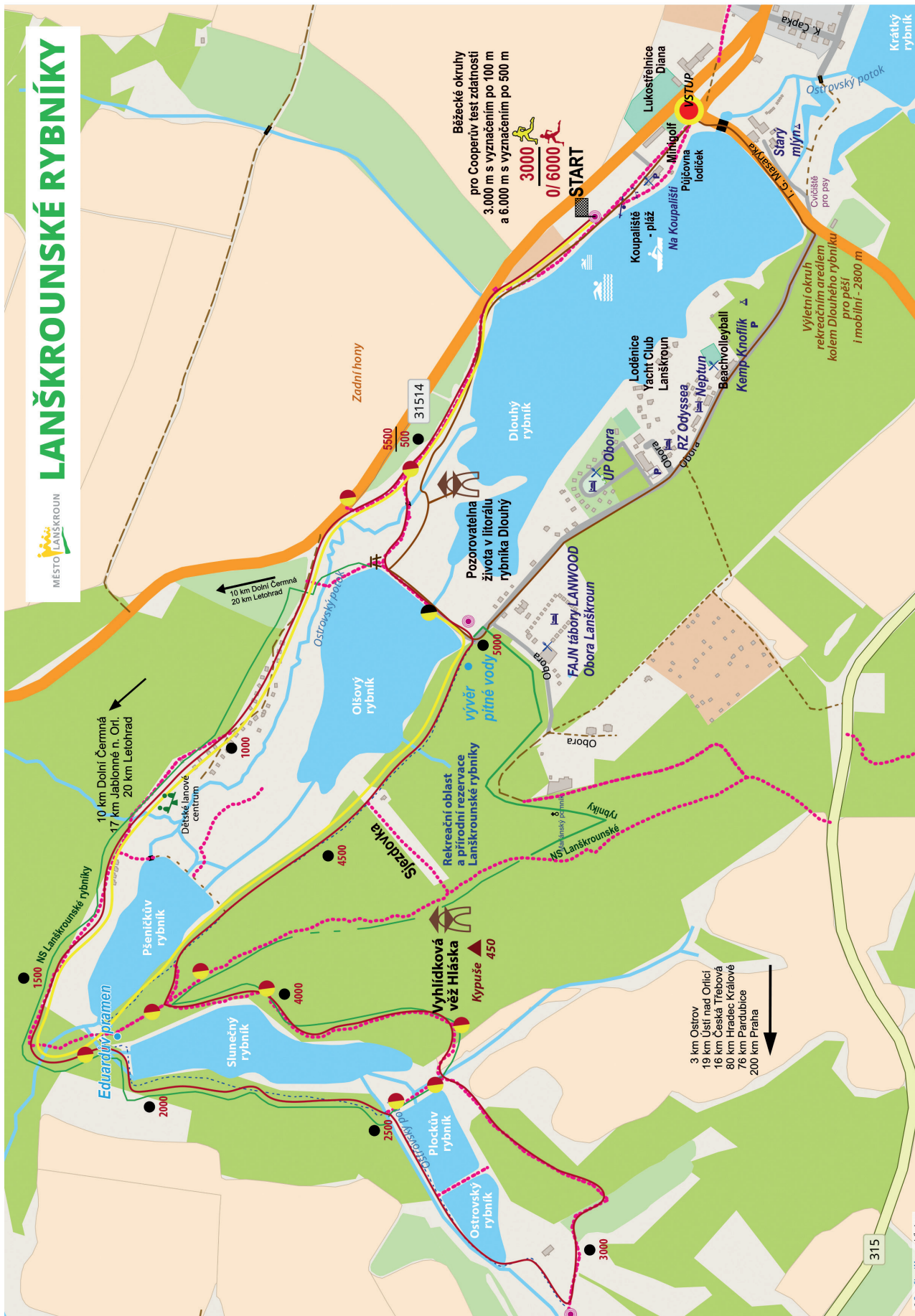
T	K	E	F	E	M	R	O	V	O	H	O	P	D	A
R	O	A	A	D	I	S	K	O	T	É	K	A	E	A
R	Ž	K	A	T	E	K	I	T	E	I	Á	A	Z	K
O	E	L	V	K	S	N	Í	D	A	N	Ě	K	E	Š
S	Š	U	A	N	I	E	T	E	B	Ř	H	I	R	Á
T	I	B	L	K	S	T	C	I	K	Á	F	S	T	N
L	N	A	H	I	J	B	S	Á	S	A	S	O	H	D
I	A	T	E	N	G	A	M	O	R	T	K	E	L	E
N	K	O	A	O	P	L	Č	G	N	R	K	Ť	Ň	Ř
A	L	P	K	S	O	E	O	D	V	A	H	A	A	P
V	E	R	L	Á	K	T	P	M	I	K	R	O	B	L
U	T	A	U	L	O	K	U	Ň	E	S	Í	P	R	Á
L	I	M	P	F	Ž	A	Č	H	R	U	Š	K	A	E
M	Č	E	M	A	K	C	E	L	E	R	Á	T	O	R
L	U	N	A	P	A	R	K	A	A	B	L	A	P	A

AKCELERÁTOR	AMPULKA	AREÁL	BALETKA	BÁSEŇ
CESTA	ČAJKA	DENTISTKA	DEZERT	DISKOTÉKA
EFEKT	ETIKETA	FOTOGRAFIE	HLAVA	HRUŠKA
ELEKTROMAGNET	HŘBET	KARTA	KEČUP	KINOSÁL
KOŽEŠINA	LAŤKA	LUNAPARK	MIKROB	MLUVA
ODVAHA	OSIKA	PALBA	PÍSEŇ	POHOVOR
POKOŽKA	PRAMEN	PRANOSTIKA	PŘEDNÁŠKA	ROSTLINA
SNÍDANĚ	TABULKA	UČITELKA		

JAK SE JMENUJE NEJVYŠŠÍ HORA PARDUBICKÉHO KRAJE

B	A	N	Í	K	Y	N	A	V	A	R	A	K	K	H
A	N	D	E	M	O	N	S	T	R	A	N	T	K	A
K	V	A	L	O	D	N	O	G	U	V	R	O	S	N
N	O	M	P	A	K	D	A	L	K	T	T	T	U	G
E	Ť	Č	A	P	Č	Á	R	K	A	Ú	E	Á	Š	Á
Č	Š	R	K	L	A	K	Č	A	V	Ě	P	Z	Á	R
A	I	K	L	Í	B	R	T	Á	I	L	L	K	R	N
L	J	L	A	S	Z	A	U	R	C	I	Á	A	N	Á
T	O	Á	Z	K	M	A	N	Ž	E	L	K	A	A	S
A	P	I	A	A	A	C	K	I	O	N	Y	H	K	T
K	H	R	B	N	B	B	K	Ů	L	R	É	Á	Č	R
Š	Ů	E	C	I	N	L	Á	D	D	E	B	R	A	A
U	L	T	Ý	C	S	N	A	T	Ě	Ž	S	D	K	H
O	K	A	B	E	Ř	T	O	P	S	N	Í	Y	U	A
R	A	M	U	Š	L	E	K	Š	K	R	A	B	K	A

BANÍK	BAZALKA	BROŽURA	ČÁRKA	DÁLNICE
DEMONSTRANTKA	ŠKRABKA	DŮKAZ	GONDOLA	HŮLKA
HANGÁR	MANŽELKA	KABÁT	KYSELINA	MALBA
PLÍSKANICE	KLADKA	KAPLE	KRČMA	PALBA
MATERIÁL	ZPĚVAČKA	KARAVANY	ROUŠKA	MUŠLE
POJIŠŤOVNA	NÁSTRAHA	OTÁZKA	SPOTŘEBA	ÚTVAR
TLAČENKA	RUKAVICE	SUŠÁRNA	TEPLÁKY	DRÁHA
TRENÉRKA	KUKAČKA			

Přílohy: propagační materiály a mapy dostupné v Infocentru.
Kresby: Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová